

---

## PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL DYDD IAU, 14 EBRILL 2016

---

**Yn bresennol:** Y Cynghorydd Dyfrig Jones (Cadeirydd);  
Y Cynghorydd Jason Humphreys (Is-gadeirydd).

**Y Cynghorwyr:-** Anwen Davies, Elwyn Edwards, Trevor Edwards, Gweno Glyn, Aled Wyn Jones, Charles W.Jones, Michael Sol Owen, W.Roy Owen, Eirwyn Williams, Gethin Glyn Williams, John Wyn Williams ac R.H.Wyn Williams.

**Swyddogion yn bresennol:** Vera Jones (Rheolwr Gwasanaethau Democraidd) ac Eirian Roberts (Swyddog Cefnogi Aelodau).

**Yn bresennol ar gyfer eitem 3 isod:-**

Y Cynghorydd Ioan Thomas (Aelod Cabinet Tai, Gofal Cwsmer a Llyfrgelloedd, Amddifadedd a Chydraddoldeb)  
Sion Huws (Uwch Gyfreithiwr - Corfforaethol)  
Meinir Williams (Swyddog Gwella Gwasanaeth)

**Yn bresennol ar gyfer eitem 4 isod**

Y Cynghorwyr Peredur Jenkins (Aelod Cabinet Adnoddau)  
Y Cynghorydd Mandy Williams-Davies (Aelod Cabinet Economi)  
Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid)  
Dewi Morgan (Uwch Reolwr – Refeniw a Risg)

**Ymddiheuriad:** Y Cynghorydd Lesley Day.

### 1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

### 2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 4 Chwefror, 2016 fel rhai cywir.

### 3. TREFN GWYNION Y CYNGOR

Cyflwynwyd – adroddiad yr Aelod Cabinet (Tai, Gofal Cwsmer a Llyfrgelloedd, Amddifadedd a Chydraddoldeb) yn manylu ar Drefn Gwynion y Cyngor ac yn ymateb i gwestiynau a ddarparwyd ymlaen llaw mewn perthynas â:-

- Sut mae'r drefn newydd yn gwahaniaethu o'r hyn oedd yn digwydd yn y gorffennol a sut mae o fudd i drigolion Gwynedd.
- Y canlyniadau i drigolion Gwynedd a thystiolaeth i brofi hynny.
- Y berthynas gyda Galw Gwynedd a Siopau Gwynedd fel y pwyntiau cyswllt cyntaf
- Ymateb y gwasanaethau i'r drefn newydd.
- Hyfforddiant i staff ar y drefn newydd a sut i ddelio â chwynion.
- Y gwersi a ddysgwyd dros y flwyddyn ddiwethaf a sut maent wedi eu cyfathrebu.

Ymhelaethodd yr Aelod Cabinet a'r swyddogion ar yr atebion ysgrifenedig yn yr adroddiad, gan hefyd ymateb i gwestiynau / sylwadau pellach gan yr aelodau.

Crynhodd y Cadeirydd brif neges y drafodaeth fel a ganlyn:-

- Bod pryder ynglŷn â chapasiti Galw Gwynedd i ateb galwadau.
- Argymhellid y dylid rhannu gwybodaeth ynglŷn ag ymchwiliadau ffurfiol gydag aelodau lleol os gwelir bod patrwm o gwynion yn datblygu o fewn ardal benodol.
- Gwerthfawrogir y ffaith bod yr adnodd cefnogol i gydlynu'r drefn newydd yn gweithredu'n annibynnol ac yn edrych ar y sefyllfa o safbwynt y cwsmer, gan ymateb yn amserol i gwynion.
- Bod angen sicrhau cysondeb a dysgu gwersi o drefn gwynion y Gwasanaethau Cymdeithasol.

Diolchwyd i'r Aelod Cabinet a'r swyddogion am y drafodaeth gan nodi o bosib' y gofynnid iddynt ddod yn ôl gerbron y pwyllgor ymhen blwyddyn.

#### **4. BUDD I WYNEDD O GADW'R DRETH FUSNES**

Eglurodd y Cadeirydd:-

- Mewn trafodaeth yn y Cyngor llawn ym mis Hydref 2015, y bu i aelod dynnu sylw'r Cyngor fod y Llywodraeth ganolog yn Lloegr wedi penderfynu bod cynghorau lleol Lloegr am gael cadw'r dreth busnes i gyd er mwyn ei ail fuddsoddi yn lleol, ond nad dyma'r sefyllfa yng Nghymru.
- Mewn ymateb i gynnig yr aelod i gysylltu gyda Llywodraeth Cymru i ofyn am yr un amodau yng Nghymru, awgrymodd y Prif Weithredwr fod gwaith craffu manwl yn cael ei wneud cyn hynny, er mwyn sicrhau a fyddai'r un drefn yng Nghymru yn debygol o arwain at fuddiannau, colledion, cyfleoedd neu beryglon i Wynedd.

Cyflwynwyd – adroddiad yr Aelod Cabinet Adnoddau a'r Aelod Cabinet Economi yn gwahodd y pwyllgor i graffu ac ystyried buddion a risgiau cadw'r trethi busnes yn lleol ac yn ymateb i gwestiynau a ddarparwyd ymlaen llaw mewn perthynas â:-

- Chynnwys datganiad y Canghellor.
- Yr effaith ar awdurdodau lleol yn Lloegr.
- Y goblygiadau i Wynedd petai'r un amodau ar gael yng Nghymru.
- Y tebygolrwydd i Wynedd gael budd, colled, cyfle neu berygl o gadw'r dreth busnes a gesglir yn lleol.

Ymhelaethodd y Pennaeth Cyllid a'r Uwch Reolwr Refeniw a Risg ar yr atebion ysgrifenedig yn yr adroddiad, gan hefyd ymateb i gwestiynau / sylwadau pellach gan yr aelodau.

Crynhodd y Cadeirydd brif neges y drafodaeth fel a ganlyn:-

- Llongyfarch yr Aelodau Cabinet a'r swyddogion ar lunio adroddiad clir a dealladwy ar fater hynod dechnegol.

- Wedi edrych ar y cyfleoedd a'r risgiau, nid oedd y pwyllgor wedi'i argyhoeddi ar hyn o bryd y byddai cyflwyno'r un amodau yng Nghymru yn dod ag unrhyw fudd i Wynedd, ond yn hytrach, 'roedd o'r farn y byddai'n creu risgiau sylweddol.
- Ei bod yn gynamserol i lobio'r Cynulliad ar hyn o bryd.
- Pe cyfyd mwy o fanylion am ddatblygiadau tebyg i Gymru, argymhellir bod y Pwyllgor Craffu Corfforaethol yn gwneud gwaith craffu pellach ar y mater bryd hynny.

Diolchwyd i'r Aelodau Cabinet a'r swyddogion am y drafodaeth.

Dechreuodd y cyfarfod am 2.30 y.h. a daeth i ben am 3.45 y.h.

---

**CADEIRYDD**